ATREUM
advokátní kancelář, s.r.o.
Breitfeldova 709/13
186 00 Praha 8

+420 737 518 590
info@atreum.cz
www.atreum.cz

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci
Studentská 7
Olomouc 779 00

Datovou schránkou

V Praze dne 19. 8. 2025

Navrhovatel: politická strana **Volt Česko**
IČO: 172 90 775
se sídlem Na dlouhém lánu 343, Praha 160 00, číslo registrace: MV-109613-4/OV-2022

Zástupce: Mgr. Vít Hruška, LL.M., ev. č. ČAK 18939
vykonávající advokacii jako společník společnosti ATREUM advokátní kancelář s.r.o., IČO: 09727582, se sídlem Breitfeldova 709/13, Praha 8

Správní orgán: **Krajský úřad v Olomouci**

Registrovaný subjekt: politické hnutí **Stačilo!**
IČO: 221 42 631, se sídlem Václavov 741/12, Miroslav 671 72, číslo registrace: MV-141340-4/OV-2024

Věc: **Návrh na vydání rozhodnutí ve věci kandidátních listin**
- *o zrušení rozhodnutí o registraci kandidátní listiny Stačilo!*

Přílohy: *plná moc právního zástupce*
dále dle textu

1. VÝCHODISKA PODÁNÍ A AKTIVNÍ LEGITIMACE

1.1. Navrhovatel podal jako politická strana kandidátní listinu ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky (dále „**Poslanecká sněmovna**“) v roce 2025 v kraji Olomouc (dále „**Volební kraj**“). Správní orgán vydal dne 15. 8. 2025 pod číslem jednacím KUOK 92874/2025 rozhodnutí o registraci kandidátní listiny Navrhovatele pro volby do Poslanecké sněmovny v roce 2025 ve Volebním kraji. Navrhovatel je politickou stranou s podanou kandidátní listinou k volbám ve smyslu zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále „**Volební zákon**”).

Důkazy:
- *Příloha č. 1 – Rozhodnutí Správního orgánu o registraci kandidátní listiny Navrhovatele*

ATREUM
advokátní kancelář, s.r.o.
Breitfeldova 709/13
186 00 Praha 8

+420 737 518 590
info@atreum.cz
www.atreum.cz

1.2. **Aktivní legitimace Navrhovatele** je tedy dána, neboť Navrhovatel je ve smyslu § 89 odst. 4 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, politickou stranou, která podala kandidátní listinu ve Volebním kraji a která se domáhá ochrany u soudu ve smyslu § 86 Volebního zákona.

1.3. Dne 15. 8. 2025 vydal Krajský úřad v Olomouci rozhodnutí č. j. KUOK 92892/2025 (dále „**Rozhodnutí**"), kterým rozhodl o registraci kandidátní listiny Registrovaného subjektu (dále „**Kandidátní listina**"). Navrhovatel se soudní ochrany ve věcech volebních domáhá proto, že registrací kandidátní listiny Registrovaného subjektu pro volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky 2025 došlo k přímému zásahu do jeho práv a oprávněných očekávání jako účastníka volební soutěže. Registrací kandidátní listiny Registrovaného subjektu, resp. vydáním Rozhodnutí, došlo k narušení rovnosti podmínek politické soutěže a její transparentnosti. **Postupem Registrovaného subjektu dochází k obcházení aditivní uzavírací klauzule pro koalice stanovené v ust. § 49 Volebního zákona, a to tím, že Registrovaný subjekt vytvořil s ostatními stranami blíže popsanými níže nepřiznanou koalici. Registrovaný subjekt tímto postupem zneužívá svá práva a pokouší se obejít zákonnou úpravu pro koalice za účelem získání neoprávněné výhody spočívající v nižší hranici potřebné pro vstup do Poslanecké sněmovny**.

1.4. **Lhůta k podání** tohoto návrhu dle ust. § 86 Volebního zákona činí 2 dny od doručení Rozhodnutí, které je dle ust. § 33 odst. 4 Volebního zákona doručené 3. dnem ode dne jeho vyvěšení na úřední desce. S ohledem na skutečnost, že Rozhodnutí bylo na úřední desce vyvěšeno dne 15. 8. 2025, došlo k jeho doručení dne 18. 8. 2025. Pro lhůtu k podání návrhu dle ust. § 40 odst. 1 písm. a) zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále „**SŘS**"), platí, že do lhůty se nezapočítává den, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek jejího běhu. Lhůta tedy počíná běžet od 19. 8. 2025 a dle shora citovaného ust. § 86 Volebního zákona končí dne 20. 8. 2025. **Navrhovatel tedy tento Návrh podává v zákonem stanovené lhůtě**.

Důkazy:

- *Příloha č. 1 – Rozhodnutí Správního orgánu o registraci kandidátní listiny Navrhovatele*
- *Příloha č. 23 – napadené rozhodnutí*

2. REGISTROVANÝ SUBJEKT

2.1. Registrovaný subjekt (pro tento návrh též jako „**Stačilo!**") podal kandidátní listinu ve Volebním kraji pro volby do Poslanecké sněmovny v roce 2025. Správní orgán dne 15. 8. 2025 napadeným Rozhodnutím registroval Kandidátní listinu pro volby do Poslanecké sněmovny v roce 2025 ve Volebním kraji. Na Kandidátní listině však nebyli uvedeni jen kandidáti, kteří jsou členy Stačilo! či nestraníci kandidující za Stačilo!. Součástí Kandidátní listiny jsou též členové dalších politických stran. Na tomto postupu se Registrovaný subjekt dohodl na celostátní úrovni s následujícími politickými stranami:

a. **Komunistická strana Čech a Moravy**, se sídlem Politických vězňů 1531/9, 110 00 Praha, IČO: 00496936, číslo registrace VSP/1-3076/90 (dále „**KSČM**"),

b. **Sociální demokracie**, se sídlem Hybernská 1033/7, 110 00 Praha, IČO: 00409171, číslo registrace AVS/1-83/90 (dále „**SOCDEM**"),

c. **Česká strana národně sociální**, se sídlem Legerova 1854/22, 120 00 Praha, IČO: 00442721, číslo registrace VSC/1-754/92 (dále „**ČSNS**"),
d. **Spojení demokraté – Sdružení nezávislých**, se sídlem Lounských 791/10, 140 00 Praha, IČO: 26595940, číslo registrace VS-4585/SDR/1-2002 (dále „**SD-SN**"),
(společně jako „**Ostatní strany**", spolu s Registrovaným subjektem též jako „**Dotčené strany a hnutí**").

2.2. Pokud jde o Kandidátní listinu ve Volebním kraji, i zde by měli figurovat členové některé z Ostatních stran. Dle veřejně dostupných informací **má být lídrem kandidátní listiny ve Volebním kraji Jana [redacted] nar. dne [redacted], bytem [redacted], která je zapsanou předsedkyní SOCDEM. Kandidátní listina je přitom registrována pouze jako kandidátní listina jediného politického hnutí, a to Registrovaného subjektu, a nikoliv jako koaliční kandidátní listina s Ostatními stranami ve smyslu Volebního zákona**. Je vysoce pravděpodobné, že na kandidátní listině Registrovaného subjektu kandidují i další členové Ostatních stran (nebo osoby, které krátce předtím byly členy některé z Ostatních stran). Kolik takových kandidátů přesně je však Navrhovatel bohužel aktuálně nemůže s jistotou zjistit, protože kandidátní listiny se jmény kandidujících nebyly v průběhu lhůty pro podání tohoto návrhu dosud zveřejněny a Správní orgán odmítl na telefonický dotaz Navrhovatele jména kandidátů sdělit, přičemž uvedl, že jednotlivé kandidáty zveřejňovat nebude, ale zveřejní je až Český statistický úřad. Navrhovatel proto může dosud vycházet jen z veřejně dostupných zdrojů, proto také zdvořile žádá zdejší soud, nechť si Kandidátní listinu od Správního orgánu vyžádá. Současně s podáním tohoto návrhu Navrhovatel také Správní orgán písemně požádal o sdělení Kandidátní listiny se jmény kandidátů, aby mohl svá tvrzení doplnit či upřesnit co nejdříve. **Jakmile Český statistický úřad či jiný subjekt zveřejní nebo Navrhovateli zpřístupní Kandidátní listinu, Navrhovatel ji obratem soudu doplní a uvede případné další členy Ostatních stran na kandidátní listině.**

Důkazy:
- *Kandidátní listina – Navrhovatel zdvořile žádá o vyžádání si soudem*
- *Příloha č. 23 – Napadené rozhodnutí*

2.3. Navrhovatel má za to, že spojení Ostatních stran s Registrovaným subjektem a jejich společná kandidatura na jedné kandidátní listině je **koalicí**, na kterou se dle ust. § 49 odst. 1 Volebního zákona vztahují vyšší nároky týkající se potřebného počtu získaných hlasů k postupu do prvního skrutinia. Kandidátní listina je však ryze účelově registrována jako kandidátní listina samostatného politického hnutí Registrovaného subjektu, a nikoliv koalice. Níže navrhovatel blíže popíše skutkový stav společně s právním hodnocením osvětlujícím skutečnost, proč se v případě Kandidátní listiny Stačilo! jedná o tzv. nepřiznanou koalici.

3. SKUTKOVÝ STAV

3.1. Velké množství osob na Kandidátní listině jsou či krátce před registrací byly členy jiných politických stran či hnutí (zejména Ostatních stran). Tyto strany přitom do voleb samostatně nekandidují. Jedná se o celé skupiny kandidátů, identifikovatelných jako členové těchto stran, které se rozhodly své zástupce, včetně vedoucích představitelů, „přesunout" na kandidátku

Registrovaného subjektu. Ten měl přitom ještě v březnu t. r. podle médií pouze deset členů.

Důkazy:
- *Příloha č. 2 – článek z webových stránek Seznam Zprávy ze dne 16. 3. 2025*
- *náhledem na webové stránky: https://www.seznamzpravy.cz/clanek/volby-do-poslanecke-snemovny-stacilo-nema-lidi-clenu-je-jen-deset-dobrovolniku-pry-tisice-271777*
- *Příloha č. 3 – článek z webových stránek Deníkn ze dne 17. 1. 2025*
- *náhledem na webové stránky: https://denikn.cz/minuta/1629372/*
- *Příloha č. 4 – článek z webových stránek iportal24 ze dne 29. 1. 2025*
- *náhledem na webové stránky: https://www.iportal24.cz/featured/dernerova-nevadi-mi-ze-jsem-v-jednom-hnuti-s-kscm-dulezita-je-shoda-na-principech/*

3.2. Tento postup byl zvolen výhradně proto, aby se Dotčené strany a hnutí vyhnuly povinnosti kandidovat jako volební koalice, na niž by dopadala aditivní uzavírací klauzule ve výši 11 % (ust. § 49 odst. 1 Volebního zákona). Stačilo! kandiduje formálně jako jediné politické hnutí, přičemž na své kandidátky systematicky zařazuje členy čtyř dalších stran. Snaží se tak využít nižší 5% hranici, ačkoli materiálně jde o koalici dle ust. § 31 odst. 1 Volebního zákona.

3.3. Registrovaný subjekt vznikl v říjnu 2024 jako platforma spolupráce více subjektů a přímo navazuje na stejnojmennou **koalici kandidující ve volbách do Evropského parlamentu** v červnu 2024.

Důkazy:
- *Příloha č. 5 – článek z webových stránek programydovoleb*
- *náhledem na webové stránky: https://programydovoleb.cz/volby/evropske-volby/161/strana/163*
- *Příloha č. 6 – Rejstřík politických stran a politických hnutí*
- *náhledem na webové stránky: https://aplikace.mv.gov.cz/seznam-politickych-stran/Vypis_Rejstrik.aspx?id=622*

3.4. Ve volbách do **krajských zastupitelstev 2024** Registrovaný subjekt nekandidoval jako samostatné hnutí, nýbrž **vždy jako koalice více stran pod označením Stačilo!.** Složení se lišilo kraj od kraje – např. v Jihomoravském kraji šlo o koalici KSČM, ČSSD-České suverenity sociální demokracie, České strany národně sociální, Spojení Demokraté - Sdružení nezávislých a DOMOV. V krajských volbách se však uplatňuje jednotná 5 % klauzule pro všechny subjekty (ust. § 43 odst. 1 zákona č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů), takže zvýšený práh pro koalice zde nebyl relevantní. **Je zřejmé, že současný formát nepřiznané koalice byl zvolen účelově až pro volby do Poslanecké sněmovny, kde je v případě koalic nutné splnit 11% hranici. To potvrzují i průzkumy, podle nichž by jednotlivé subjekty samostatně neuspěly.**

Důkazy:
- *Příloha č. 24 – Zápis z voleb do Jihomoravském kraje 2024.*

Spojení Stačilo! S KSČM, SD-SN a ČSNS

ATREUM
advokátní kancelář, s.r.o.
Breitfeldova 709/13
186 00 Praha 8
+420 737 518 590
info@atreum.cz
www.atreum.cz

3.5. Dne 15. 1. 2025 byla mezi KSČM, SD-SN a ČSNS uzavřena koaliční dohoda (dále „***Memorandum***“), kterou následně veřejně prezentovaly na společné tiskové konferenci. Memorandum stanoví, že strany budou kandidovat na společných kandidátkách, čímž mají posílit své volební šance. Zároveň se zavázaly nekandidovat samostatně a podporovat hnutí Stačilo!.

Důkazy:
- *příloha č. 7 – článek z webových stránek KSČM ze dne 16. 1. 2025*
- *náhledem na webové stránky: https://plkr.kscm.cz/cs/aktualne/aktuality/tiskova-konference-predstavitelu-politickeho-hnuti-stacilo-k-volbam-do-poslanecke*

3.6. Situaci výstižně ilustruje rovněž tisková zpráva KSČM ze dne 16. 5. 2025, v níž se uvádí: *„Zároveň chci zdůraznit, že hnutí STAČILO! je otevřené všem lidem, kteří chtějí skutečnou změnu. Na našich kandidátkách jsou nejen nezávislé osobnosti, ale i zástupci několika stran, které se rozhodly spojit své síly v zájmu lepší budoucnosti.“* Pokud by se tato formulace vztahovala jen k jednotlivcům, muselo by být použito vztažné zájmeno „kteří“, nikoliv „které“, jak je uvedeno v tiskové zprávě. Jazykově se tedy jasně odvolává na **celé politické strany**, nikoliv na jednotlivce. To potvrzuje, že Kandidátní listina není souborem jednotlivců vstupujících individuálně na kandidátku, ale **institucionální spolupráci stran KSČM, SOCDEM, ČSNS a SD-SN**. Kromě toho kandidují na čelních pozicích osoby s uvedením příslušnosti za KSČM (a tedy v rámci Registrovaného subjektu) významní představitelé této strany:
- **Moravskoslezský kraj – č. 1 Kateřina K**[redacted], předsedkyně KSČM.
- **Olomoucký kraj – č. 1 Vladimír U**[redacted], zastupitel kraje a člen KSČM.
- **Ústecký kraj – č. 1 Jaroslav K**[redacted].
- **Pardubický kraj – č. 1 Roman R**[redacted].
- **Liberecký kraj – č. 1 Miroslav M**[redacted].

Tyto nominace nejsou náhodné — jde o systematickou nominaci klíčových postav strany, což ještě více potvrzuje koaliční povahu kandidatury skrze Registrovaný subjekt.

Důkazy:
- *Příloha č. 8 – Tisková zpráva z internetových stránek KSČM ze dne 16. 5. 2025*
- *náhledem na webové stránky: https://web.archive.org/web/20250624133136/https://www.kscm.cz/cs/aktualne/aktuality/10525/*

3.7. Společné postupy Dotčených stran nejsou omezeny jen na nominace kandidátů. Jak vyplývá z Memoranda i z veřejných vyjádření, probíhá též koordinace programových stanovisek a příprava společné kampaně. Pokud by šlo pouze o individuální kandidáty, nebylo by možné, aby se účastnili tvorby programu či rozhodování o marketingové a finanční strategii. To je možné pouze tehdy, pokud spolupracují celé strany jako institucionální partneři.

3.8. Úzké propojení mezi Stačilo! a KSČM má i ekonomickou rovinu. Podle Seznam Zpráv, cit.: „*na kampaň pro letošní sněmovní volby si hnutí Stačilo! půjčilo 30 milionů korun, za zápůjčku ručí budovou KSČM v Brně*.“ Výroční zpráva Stačilo! za rok 2024 přitom uvádí, že Stačilo! mělo na konci roku téměř nulové finanční prostředky. Zajištění dluhu Registrovaného subjektu

nemovitostí ve vlastnictví KSČM dokládá, že mezi oběma subjekty existuje nejen personální a programová, ale i ekonomická vazba. Nejedná se tedy o situaci, kdy by Registrovaný subjekt na své kandidátní listiny pouze zahrnul kandidáty KSČM jako jednotlivce, ale o **zcela evidentní koaliční dohodu na úrovni samotných politických stran a hnutí, která má navíc jasnou ekonomickou dimenzi.** Pokud se KSČM a Registrovaný subjekt navzájem ekonomicky podporují, znamená to, že oba spolupracují jako volební koalice.

Důkazy:
- *Příloha č. 9 – printscreen z webových stránek Seznamzpravy.cz ze dne 16. 5. 2025*
- *náhledem na webové stránky: https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-zivot-v-cesku-stacilo-si-na-volebni-kampan-pujcilo-30-milionu-korun-ruci-budovou-kscm-276870*
- *Příloha č. 10 – výroční zpráva Stačilo za rok 2024*

3.9. Na koaliční charakter spolupráce poukazuje i role Kateřiny K[redacted], předsedkyně KSČM (jedné z Ostatních stran), která je hlavní tváří kampaně Stačilo!. Její dominantní vyobrazení na webu www.stacilo.cz i na propagačních materiálech ukazuje, že prezentace se netýká samostatného hnutí, ale všech spolupracujících stran. Tyto materiály tak představují propagaci nepřiznané koalice.

Důkazy:
- *Příloha č. 11 – Vybrané screenshoty z webových stránek stacilo.cz*
- *náhledem na webové stránky: www.stacilo.cz*

Spojení se SOCDEM

3.10. Dohoda o společné kandidatuře mezi Registrovaným hnutím a SOCDEM, nazvaná *„Memorandum k volbám do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v roce 2025“* (dále jen „***Memorandum SOCDEM***“) byla veřejně ohlášena dne 17. 7. 2025 a podepsána všemi zúčastněnými ke dni 21. 7. 2025.

Důkazy:
- *Příloha č. 12 – Memorandum k volbám do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v roce 2025*
- *Příloha č. 13 – článek z webových stránek Seznamzpravy.cz ze dne 17. 7. 2025*
- *Náhledem na webové stránky: https://www.seznamzpravy.cz/clanek/volby-do-poslanecke-snemovny-alternativa-k-fialove-asocialni-vlade-stacilo-schvalilo-dohodu-se-socdem-282075*

3.11. V čl. 4 Memoranda SOCDEM se SOCDEM výslovně zavázala, že nebude v nadcházejících volbách do Poslanecké sněmovny kandidovat samostatně ani v jiné formě koalice. Tato dohoda byla veřejně prezentována a její účinky se projevily v tom, že čelní představitelé SOCDEM obsadili přední místa na kandidátkách Registrovaného subjektu:
- **Jana M[redacted], předsedkyně SOCDEM – 1. místo kandidátní listiny** ve Volebním kraji
- **Lubomír Z[redacted] – 2. místo kandidátní listiny** v Moravskoslezském kraji.
- **Jiří N[redacted] – 1. místo kandidátní listiny** v Karlovarském kraji.
- **Zbyněk S[redacted] – 2. místo kandidátní listiny** v Ústeckém kraji.

ATREUM
advokátní kancelář, s.r.o.
Breitfeldova 709/13
186 00 Praha 8
+420 737 518 590
info@atreum.cz
www.atreum.cz

3.12. Podle dostupných informací má být na kandidátních listinách Registrovaného subjektu zařazeno více než 30 zástupců SOCDEM. To samo o sobě svědčí o intenzivní a systematické spolupráci mezi oběma subjekty, která přesahuje pouhé nominace jednotlivých osobností. Kandidátní listiny zatím nebyly oficiálně zveřejněny, a proto Navrhovatel tuto skutečnost nemůže v dané fázi řízení plně ověřit; uvedený počet však odpovídá veřejným vyjádřením představitelů SOCDEM i Registrovaného subjektu.

Důkazy:
- *Příloha č. 12 – Memorandum k volbám do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v roce 2025*
- *Příloha č. 14 – Kandidátní listina – Navrhovatel zdvořile žádá o vyžádání si soudem*

3.13. Podpisem Memoranda SOCDEM přijala závazek prosazovat program Registrovaného subjektu, který zahrnuje i referendum o vystoupení Česka z NATO a EU či návrh na zrušení Senátu. Registrovaný subjekt tyto postoje dlouhodobě zastává a vtělil je i do volebního programu, cit.: „*Odmítáme NATO jakožto nástroj geopolitické dominance…*“. Sociální demokracie přitom až do letošního roku zastávala stanoviska zcela opačná – v programu *Vize 2035* se výslovně uvádí (viz bod 324), že „***NATO je hlavním pilířem naší bezpečnosti***“ a že tzv. **Czexit** je „*politický i ekonomický nesmysl*“ (viz úvod části „*Zahraniční politika a obrana*“). Memorandum SOCDEM tedy představuje zásadní posun a doklad, že SOCDEM se programově přizpůsobila požadavkům Registrovaného subjektu a KSČM.

Důkazy:
- *Příloha č. 15 – screenshot z článku novinky.cz ze dne 8. 8. 2025*
- *náhledem na webové stránky: https://www.novinky.cz/clanek/volby-do-poslanecke-snemovny-memorandum-se-stacilo-nuti-socdem-prosazovat-jeho-program-odeslo-1300-clenu-40533377*
- *Příloha č. 16 – screenshot z vize SocDem pro Česko bod 234*
- *náhledem na webové stránky: https://socdem.cz/vize-socdem-pro-cesko-2035/*

3.14. Sama předsedkyně SOCDEM Jana M[redacted] veřejně prohlašuje, že by podpořila uskutečnění referenda o vystoupení z NATO a EU, byť by osobně hlasovala proti. Současně uvedla, že Registrovaný subjekt bude prosazovat sociální program SOCDEM. To ukazuje, že programová dohoda funguje obousměrně: SOCDEM přebírá požadavky Registrovaného subjektu, zatímco Registrovaný subjekt přejímá prvky programu SOCDEM. Taková koordinace, kdy si strany navzájem ustupují a slaďují své programy, je typickým znakem koaliční spolupráce. Podle čl. 4 odst. 2 písm. b) stanov SOCDEM je každý člen povinen „*řídit se programem SOCDEM a svou činností a vystupováním plnit politiku SOCDEM*“. Volební program včetně postoje k EU a NATO byl přijat demokratickým procesem uvnitř strany. Pokud se tedy SOCDEM jako celek připojila k Memorandu s Registrovaným subjektem a přijala programové body s tímto v přímém rozporu, nelze takový krok vykládat jako svévolný obrat několika osobností. Jedná se o institucionální rozhodnutí celé strany, což dále potvrzuje, že spolupráce má povahu koaliční dohody.

Důkazy:
- *Příloha č. 17 - Stanovy SOCDEM*

- *Příloha č. 18 - prohlášení Jany M[redacted] v článku novinky.cz ze dne 12. 8. 2025*
- *náhledem na webové stránky: https://www.novinky.cz/clanek/podcasty-politalk-malacova-chci-lidem-umoznit-referendum-o-vystoupeni-z-eu-a-nato-40533800*

3.15. Koaliční charakter spolupráce potvrzuje i finanční rovina. SOCDEM se zavázala uhradit až 3 miliony korun za místa na kandidátních listinách Registrovaného subjektu, což odpovídá zákonnému maximu. Jak uvedl místopředseda SOCDEM Lubomír Z[redacted] „*Zákon přesně stanovuje, že můžeme přispět maximálně třemi miliony. A to je suma, kterou poskytneme*." Takový finanční závazek představuje přímou podporu společné kandidatury a je dalším důkazem, že spolupráce má povahu institucionální koaliční dohody, nikoli pouhého zařazení jednotlivých kandidátů.

Důkazy:
- *Příloha č. 19 – vyjádření L. Z[redacted] pro seznamzpravy.cz ze dne 6. 8. 2025*
- *náhledem na webové stránky: https://www.seznamzpravy.cz/clanek/volby-do-poslanecke-snemovny-tri-miliony-nechceme-dat-v-socdem-se-neshodnou-kolik-penez-daji-stacilo-283217*

Propagace a společná kampaň Dotčených stran a hnutí

3.16. Dotčené strany a hnutí vystupují v předvolební kampani jednotně a používají marketingové materiály, které zobrazují jejich vrcholné představitele pod značkou Registrovaného subjektu. Nejedná se tedy o propagaci samostatného politického hnutí, ale o společnou kampaň všech zapojených subjektů. V průběhu letošního roku se Dotčené strany a hnutí prezentovaly společně na volebních mítincích, předvolebních debatách i na plakátech tak, jako to činí koalice.

Důkazy:
- *Příloha č. 20 – Marketingové materiály Dotčených stran a hnutí*

3.17. Volební sdružení Dotčených stran a hnutí materiálně naplňuje všechny charakteristiky koalice. Samy tyto strany opakovaně uvádějí, že se jedná o „společný projekt", který má „***společný program, společný cíl a jedno vedení***". Pokud by skutečně šlo jen o zařazování jednotlivých členů na kandidátní listiny Registrovaného subjektu, takto široká koordinace by nebyla potřebná ani možná. Na webových stránkách SOCDEM v článku ze dne 21. 7. 2025 se navíc výslovně uvádí, že „***SOCDEM bude kandidovat za Stačilo!***". Tímto výrokem sama strana potvrzuje, že nejde o individuální účast jednotlivých kandidátů, ale o institucionální rozhodnutí celé strany kandidovat v rámci projektu Stačilo!. V témže příspěvku SOCDEM zdůrazňuje, že „*programová shoda mezi oběma subjekty dosahuje 90 %"* a že Stačilo! již dnes „*spojuje KSČM, ČSNS, SD-SN, Moravany i nezávislé odborníky*". Spolupráce je tedy od počátku představována veřejnosti jako součást širšího volebního bloku, nikoli jako činnost jednoho samostatného hnutí.

Důkazy:
- *Příloha č. 21 – článek Stačilo! z webu stacilo.cz ze dne 21. 7. 2025*
- *náhledem na webové stránky: https://www.stacilo.cz/zadny-levicovy-hlas-nepropadne-socdem-bude-kandidovat-za-stacilo/*

ATREUM
advokátní kancelář, s.r.o.
Breitfeldova 709/13
186 00 Praha 8

+420 737 518 590
info@atreum.cz
www.atreum.cz

3.18. Výslovné proklamace o „jednom vedení“ a „společném cíli“ mají přitom zásadní význam. **Jedná se o pojmové znaky koalice.** Pokud strany samy sebe a veřejnosti prezentují jako jednotný blok, je zjevné, že materiálně vystupují v postavení koalice. Tím se zásadně liší od situace, kdy se politické hnutí rozhodne zařadit na svou kandidátku několik osob z jiných stran. V případě Kandidátní listiny jde totiž o soustavný, organizovaný a programově i organizačně potvrzený postup několika politických stran a hnutí, které kandidují fakticky společně. Taková prezentace, potvrzená vlastními vyjádřeními Dotčených stran, tedy jednoznačně dokládá, že nejde o samostatné politické hnutí, nýbrž o nepřiznanou koalici skrývající se pod jedním formálním subjektem.

3.19. Registrovaný subjekt proto nefunguje jako svébytné politické hnutí, ale jako **účelově vytvořený zastřešující subjekt, jehož skutečným cílem je umožnit společnou kandidaturu několika politických stran do Poslanecké sněmovny v roce 2025.** Tyto strany přitom nadále samostatně existují a Registrovaný subjekt **supluje funkci volební koalice** – vykazuje totiž všechny její definiční znaky: **společný název, společný program i faktické sdílení kandidátních míst.** Předseda Stačilo! Daniel S[redacted] otevřeně prohlásil, že hnutí vzniklo proto, aby **„***sjednotilo levici*“.[1] Pokud je skutečně cílem sjednocení, pak volební zákon nabízí pouze dvě transparentní možnosti: sloučení všech stran do jedné, anebo vytvoření standardní koalice. To, co činí Registrovaný subjekt, je ovšem třetí, zákonem nepředpokládaná cesta – tvářit se navenek jako sjednocení, ale právně vystupovat jako jediné hnutí, a tím se vyhnout 11% uzavírací klauzuli, která se na koalice vztahuje.

Důkazy:
- *Příloha č. 21 – článek Stačilo! z webu stacilo.cz ze dne 21. 7. 2025*
- *náhledem na webové stránky: https://www.stacilo.cz/zadny-levicovy-hlas-nepropadne-socdem-bude-kandidovat-za-stacilo*

3.20. Tento závěr potvrzuje i samotná dikce Volebního zákona. Podle jeho ust. § 31 odst. 1 totiž platí, že „*za kandidátní listinu podanou koalicí se považuje ta, kterou všechny společně kandidující politické strany a politická hnutí jednoznačně na kandidátní listině jako koaliční označí, uvedou, kdo je členem koalice, a stanoví její název.*“ Rozdíl mezi kandidaturou samostatné strany a koalice se dále promítá v ust. § 32 Volebního zákona, který uvádí, že u samostatné strany či hnutí je třeba u kandidáta uvést pouze základní osobní údaje a stranickou příslušnost (§ 32 odst. 1 písm. c)). Naproti tomu u koalice je nutné uvést navíc i údaj, ***která konkrétní strana či hnutí kandidáta navrhlo*** (§ 32 odst. 1 písm. f)). Zákonodárce tím jasně vyjádřil, že podstatným znakem koalice je, že jednotliví kandidáti nejsou zapisováni jen rozhodnutím jediné strany, ale nominováni jednotlivými subjekty koalice na základě jejich vzájemných dohod a pravidel. Právě tento mechanismus je patrný i u Registrovaného subjektu. Ilustrativní je výrok předsedy Daniela S[redacted] z 11. 8. 2025: *„Suše proto konstatuji, že pan Vojtěch F[redacted] nebyl ze strany KSČM na kandidátku nominován.“* (iDNES.cz). Sám D. S[redacted] tak nepřímo potvrzuje, že kandidáti Registrovaného subjektu jsou nominováni jednotlivými stranami, tedy přesně tak, jak to zákon spojuje s koalicemi – a nikoli s jedním samostatným hnutím.

[1] Taktéž v článku Stačilo! z webu stacilo.cz ze dne 21. 7. 2025.

Důkazy:
- *Příloha č. 22 – článek seznamzpravy.cz ze dne 11. 8. 2025*
- *náhledem na webové stránky: https://www.seznamzpravy.cz/clanek/volby-do-poslanecke-snemovny-exsef-komunistu-filip-nakonec-do-snemovny-za-stacilo-kandidovat-nebude-283578*

3.21. Jde tedy o typickou situaci „ani ryba, ani rak“ – formálně se jedná o jedno hnutí, fakticky však o koalici. Takto se „nepřiznaná“ koalice snaží získat výhody obou režimů, ale dělá vše pro to, aby se vyhnula nevýhodám, které ale jiné přiznané koalice trpět musí.

3.22. **Shrnujeme, že z výše uvedeného je zřejmé, že spolupráce Ostatních stran s Registrovaným subjektem naplňuje všechny znaky nepřiznané volební koalice, a to nejen na základě jejich programových a organizačních dohod, ale i zjevné ekonomické provázanosti**. Formát byl zvolen účelově právě proto, aby se tyto subjekty vyhnuly povinnosti čelit 11 % aditivní uzavírací klauzuli dle ust. § 49 Volebního zákona, již by v režimu řádné koalice pravděpodobně nebyly schopny překročit.

4. SPOJOVÁNÍ POLITICKÝCH STRAN A DOSAVADNÍ JUDIKATURA

4.1. K pojmu koalice a jejímu vytvoření se již v minulosti vyjadřoval Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 28. května 1996, sp. zn. I. ÚS 127/96 (dále jen „**Nález 127/96**”). V Nálezu 127/96 Ústavní soud konstatoval, že Ústřední volební komise (ani jiný státní či výkonem veřejné moci pověřený orgán) nemá právo určovat, zda spojení stran je koalicí či nikoliv. Zároveň poukazuje na to, že legislativě nejsou stanoveny veřejnoprávní podmínky pro vznik a činnost koalic a zákonodárce neměl zřejmě v úmyslu do vytváření (volebních) koalic veřejnoprávně zasahovat.

4.2. Nález 127/96 je v tomto návrhu podstatné zmínit, nicméně Navrhovatel se domnívá, že není vhodné jej pro rozhodnutí o tomto návrhu bez dalšího použít z následujících důvodů:

4.2.1. V rámci Nálezu 127/96 se jednalo o svévolné rozhodnutí Ústřední volební komise, ke kterému neměla příslušnou pravomoc;

4.2.2. Před samotnou registrací kandidátních listin **došlo ke sloučení daných dvou politických stran, které tímto zanikly a vznikla nová strana**, která již kandidovala jako samostatný subjekt. Ke sloučení došlo dle zprávy ČTK 3. prosince 1995, viz též citace z Nálezu 127/96: „*Ze spisu je patrno, že stěžovatel je politickou stranou ve smyslu zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, která vznikla sloučením bývalé Liberální strany národně sociální a bývalé strany Svobodných demokratů.*”;

4.2.3. Zatímco v Nálezu 127/96 se jednalo o kandidaturu jedné strany, která vznikla sloučením dvou stran před podáním samotné kandidátní listiny, **v případě Dotčených stran a hnutí se nejedná o to, že by se všechny sloučily v jeden subjekt. Nadále vystupují jako pět politických subjektů**, které budou existovat a nedojde k jejich sloučení. Zároveň spojení hned pěti stran a hnutí je zásadnějším zásahem do rovnosti politické soutěže oproti posuzování existence koalice u jedné politické strany, která vznikla sloučením dvou politických stran.

4.2.4. V úpravě správního práva došlo od doby vydání Nálezu 127/96 k zásadním změnám. Zákonem č. 204/2000 Sb. došlo k novelizaci § 7 Volebního zákona. Od jeho účinnosti je dle § 7 odst. 2 činnost volebních orgánů výkonem státní správy. Proto se na činnost těchto orgánů, není-li upraveno jinak, aplikují i jiné právní normy, zejména zákon č. 500/2004 Sb. správní řád (dále „**Správní řád**"). Zatímco Nález 127/96 tedy musel konstatovat, že není stanovena pravomoc Ústřední volební komise, v dnešní úpravě je Správní orgán jako volební orgán zavázán postupovat tak, aby zjistil skutečný stav věci (zásada materiální pravdy v ust. § 3 Správního řádu), a to v rozsahu a v souladu s požadavky ust. § 2 Správního řádu. Dle ust. § 2 odst. 4 Správního řádu platí, že: „*Správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu…*" Správní orgán je též nyní vázán zásadou vyšetřovací zakotvenou v ust. § 50 Správního řádu. Je tedy povinen zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu. Podklady pak správní úřad hodnotí podle své úvahy (ust. § 50 odst. 4 Správního řádu). Právní úprava je tedy zásadně jiná než v době vynesení Nálezu 127/96, kdy Ústřední volební komise k tomuto neměla příslušnou pravomoc, což se týkalo též konstatování o vzniku koalice;

4.2.5. S přechozími body souvisí též to, že od vydání Nálezu 127/96 uplynulo téměř 30 let. Za tu dobu došlo jak k proměně politické reality, tak k rozvoji judikatury týkající se volebních koalic. Ústavní soud se opakovaně vyjadřoval k otázce aditivní uzavírací klauzule i dalších náležitostí společné kandidatury více politických subjektů. Především aktuální politický vývoj zároveň přinesl nové poznatky o způsobech spojování politických stran a o praxi společných kandidatur, které nebyly v době vydání uvedeného nálezu zřetelné jako nyní, a to především v kreativitě některých politických subjektů za účelem obcházení aditivních uzavíracích klauzulí.

4.2.6. Další právní posouzení týkající se Nálezu 127/96 a jeho pojetí koalic je uvedeno dále v tomto Návrhu.

4.3. Otázkou spojování politických stran se dále zabýval Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 14. 11. 2017 č. j.: Vol 57/2017–24 (dále „**Usnesení NSS 57/2017**"). Usnesení NSS 57/2017 v bodě 26. stanoví: „*Podání koaliční kandidátní listiny je* ***společným úkonem dvou či více politických stran či hnutí****. Vytvoření takové koalice vychází z* ***dohody na úrovni stran či hnutí****, která se odrazí v podání kandidátní listiny označené jako koaliční ze strany společně kandidujících stran či hnutí.* ***Od toho je třeba lišit situace, kdy samostatně kandidující strana na své kandidátní listině uvede člena jiné politické strany, jelikož jde o situaci, pro kterou plně postačí domluva této strany a člena jiné politické strany. Nejde o dohodu na úrovni více politických stran****.*"

4.3.1. Usnesení NSS 57/2017 stanovuje důležitý poznatek, kdy politická strana může na své kandidátní listiny umisťovat i členy jiných politických stran (bod 25): „*Lze rovněž konstatovat, že politické strany nejsou limitovány v tom, zda na kandidátní listině, kterou podávají, uvedenou výhradně své členy nebo i osoby, které nejsou členy žádné strany, případně členy jiné politické strany…*" Jak však zároveň upozornil, koaliční kandidátní listiny jsou společným úkonem dvou či více politických stran, tedy **jednají-li společně politické strany v souladu s jejich dohodou na úrovni stran či hnutí, a ne pouze politická strana s konkrétními jednotlivci, pak lze takovou kandidaturu považovat za koaliční**.

4.4. V usnesení Ústavního soudu ze dne 19. 8. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 2/14 (dále „**Usnesení ÚS 2/14**") se plénum zaobíralo významem uzavíracích klauzulí v rámci voleb, v daném případě 5% hranice pro postup politické strany do prvního skrutinia u voleb do Poslanecké sněmovny. Již Nejvyšší správní soud dle Ústavního soudu konstatuje, že (bod 10.): „*uzavírací klauzule slouží k ochraně před „přemnožením" politických stran*". K opodstatnění této uzavírací klauzule (a analogicky k uzavíracím klauzulím pro koalice) pak v bodě 23. uvádí: *„…je připuštěno jisté omezení diferenciace při rozdělování mandátů; … cílem voleb není pouze vyjádření politické vůle jednotlivých voličů a pořízení jen diferencovaného zrcadlového obrazu politických postojů voličů,* ***nýbrž volby a volební systém musí mít na zřeteli i schopnost přijímat taková rozhodnutí na základě vůle parlamentní většiny****; … z hlediska principu reprezentativní demokracie je přípustné zabudovat do volebního mechanismu určité integrační stimuly*."

5. PRÁVNÍ POSOUZENÍ K NÁVRHU

5.1. Navrhovatel považuje za zásadní uvést, že obdobný případ nepřiznaných koalic nebyl v rámci českého soudního systému dosud uspokojivě řešen. V uvedených rozhodnutích (zejména Nález 127/96 a Usnesení NSS 57/2017) byly řešeny případy, kdy se fakticky jednalo o kandidaturu jedné politické strany, případně o účast jednotlivých členů jiné strany na kandidátní listině. Z minulosti známe i případy, kdy strana kandidovala „s podporou" jiných subjektů, nebo kdy byly strany transparentně sdruženy do koalic (např. koalice SPOLU ve volbách do Poslanecké sněmovny v roce 2021). Současný stav však představuje kvalitativně novou situaci: účelové spojení více politických subjektů pod značkou Registrovaného subjektu, které má obejít uzavírací klauzuli pro koalice a popřít její účel. Registrovaný subjekt odevzdal kandidátní listiny, na nichž figurují nejen jeho členové, ale i přední představitelé čtyř dalších politických stran (zejména KSČM, SOCDEM, SD-SN a ČSNS). Tito zástupci obsazují čelní pozice kandidátních listin včetně lídrů krajských kandidátek. Fakticky se tedy nejedná o kandidaturu jednoho subjektu, ale o sdílenou kandidaturu pěti politických stran pod zastřešující značkou Stačilo!. Dotčené strany a hnutí se zavázaly, že nebudou kandidovat samostatně, že budou prosazovat společný program a že se vzájemně podpoří (viz zejména odst. 3.11 a 3.16 návrhu). Samotný předseda Registrovaného subjektu veřejně přiznal, že cílem je „sjednotit levici" a poskytnout zastřešující platformu pro více stran. Tím de facto deklaruje, že Registrovaný subjekt nefunguje jako samostatné hnutí, ale jako prostředník koordinované účasti více stran ve volbách. Pokud se chtějí spojovat, mají dvě legitimní cesty – buď vytvořit klasickou koalici, nebo se sloučit do jediné strany. Volba třetí cesty – „ani koalice, ani jedna strana" – představuje typický případ obcházení pravidel, aby se Dotčené strany vyhnuly přísnějším podmínkám pro koalice. V důsledku může dojít k tomu, že se do Poslanecké sněmovny dostanou zástupci pěti různých stran, aniž by získali podporu odpovídající přísnějším pravidlům pro koalice. To přímo odporuje integračnímu účelu aditivních klauzulí.

5.2. Dotčené strany a hnutí se na společné kandidatuře a umístění svých členů na kandidátních listinách Registrovaného subjektu dohodly v rámci memorand o spolupráci. Nejde o jednotlivé dohody mezi kandidátem a jednou stranou, ale o systematické jednání hned pěti subjektů na úrovni stran. Jak je uvedeno již v odst. 4.3 tohoto návrhu v kontextu Usnesení NSS 57/2017, právě toto jednání naplňuje charakteristiku koaličních kandidátních listin. Nepřiznanou koalici

tedy nelze označit za individuální kandidaturu některých členů, ale za společnou kandidaturu více stran a hnutí, tj. koalici.

5.3. Je možné připustit, že koalice nese určité nevýhody, které shrnuje **nález Ústavního soudu ze dne 2. února 2021, sp. zn. Pl. ÚS 44/17 v bodě 174** (dále „**Nález ÚS 44/17**"). Patří mezi ně např. stejné limity na financování kampaně, stejný vysílací čas v ČRo a ČT či shodná plocha pro volební plakáty.

5.4. Součástí Nálezu ÚS 44/17 je též konstatování v bodě 170: „*Předseda senátorského klubu Občanské demokratické strany tak v rozpravě uvedl: ‚Není přece možné, aby se strany spojily k tomu, že, obrazně řečeno, podlezou laťku, kterou jiní musí přeskočit…'*". Na to Ústavní soud reaguje v bodě 171. tvrzením: „*Z hlediska Ústavního soudu se tento názor opírá o nepochybný požadavek rovnosti v přístupu k voleným funkcím a rovnosti šancí politických stran, kdy menší politická strana může být „vytažena" do Poslanecké sněmovny velkou stranou (viz volby z roku 1996). Z hlediska ústavního však tuto možnost (rovnost) může využít každá menší politická strana a i to je součástí politické soutěže.* ***Tato argumentace však neobstojí v testu proporcionality zásahu do rovnosti šancí politických stran a legitimity volebního výsledku***." Dle Navrhovatele však právě případ, kdy je menší strana (konkrétně její přední zástupci typu předseda) vytažena do Poslanecké sněmovny nepřiznanou koalicí, je zmiňovaným zásahem do rovnosti šancí politických stran. **Tedy Ostatní strany se nechtějí nechat „vytáhnout" do Poslanecké sněmovny přes rizikové kvorum 11 %, ale volí nelegitimní „vytažení" přes bezpečné kvorum 5 %, což už do rovnosti šancí zcela zásadně zasahuje**.

5.5. Přísnější 11% uzavírací klauzule stanovená pro koalice může být v konkrétních případech pro koalice výhodná i nevýhodná. V případě Registrovaného subjektu a Dotčených stran je však zřejmé, že jejich společná podpora se podle průzkumů dlouhodobě pohybuje kolem 8 %, tedy pod hranicí 11 %. Transparentní koalice by tak měla minimální šanci na vstup do Poslanecké sněmovny. Volba formátu Registrovaného subjektu proto představuje účelový pokus, jak se vyhnout přísnější klauzuli a využít nižší 5% kvorum. Jde tedy o zjevné obcházení zákona a popření jeho smyslu.

5.6. Přesto lze 11% klauzuli v obecné rovině považovat spíše za spravedlivou**: jednotlivé strany by jinak musely samostatně překonat 5% hranici**. Pokud se spojí, zákon po nich žádá poměrně nižší součet podpory. Dotčené strany se však rozhodly hledat další usnadnění a obejít pravidla.

5.7. Uzavírací klauzule pro koalice byla opakovaně přezkoumána Ústavním soudem, a i přes výhrady a úpravy zůstala (po opětovném přijetí zákonodárcem) zachována, a to primárně za účelem omezení tříštění politických sil v Poslanecké sněmovně, které by bylo způsobilé práci zákonodárce v dalším volebním období značně ztěžovat, jak konstatuje Usnesení ÚS 2/14 (vizte odst. 4.4 návrhu).

5.8. V obecné rovině je nutno konstatovat, že absence definice koalice v legislativě nebyla zejména v Nálezu 127/96 vysvětlena vhodně. Dle Navrhovatele se totiž nejedná o záměrnou absenci veřejnoprávní regulace koalice, ale o nezáměrné opomenutí zákonodárce v rámci právní úpravy koalice.

5.9. Pokud bychom přijali výklad vycházející z Nálezu 127/96 Sb., podle něhož by rozhodnutí o kandidování ve formě koalice záviselo pouze a výhradně na vůli kandidujících politických subjektů (bez ohledu na materiální naplnění charakteristik koalice), znamenalo by to zjevnou protiústavní mezeru v zákoně. Takový stav by vedl k flagrantnímu narušení politické soutěže a rovnosti příležitostí politických subjektů při účasti ve volbách. **Nelze považovat za přípustné, aby naplnění hypotézy, která má za následek uplatnění přísnější právní úpravy (dispozici), bylo v oblasti politické soutěže ponecháno výhradně na vůli samotného politického subjektu účastnícího se této soutěže. V opačném případě by docházelo k absurdní situaci, kdy by právě tento subjekt rozhodoval o tom, zda se na něj určité přísnější ustanovení volebního zákona vůbec použije.** Jednalo by se o stejně absurdní situaci, jako kdyby ve fotbalovém zápase byli hráči jednoho z týmů zároveň rozhodčími pro daný zápas. Ačkoli lze do jisté míry od politických subjektů očekávat čestné jednání, právní úprava politické soutěže – včetně volebních zákonů, Ústavy ČR a Listiny základních práv a svobod – existuje mimo jiné proto, aby chránila demokratické právní zřízení a rovnost šancí politických subjektů především pro případy, kdy některé subjekty politické soutěže čestně nejednají.

5.10. **Teleologický výklad ust. § 49 Volebního zákona potvrzuje i úmysl zákonodárce vyjádřený v důvodové zprávě** k zákonu č. 189/2021 Sb., kterým se mění Volební zákon, kde je k aditivní uzavírací klauzuli uvedeno: *„Aditivní klauzule pro koalice bude obnovena v podobě, která platila do roku 2000…. **Smyslem navrhované konstrukce je korigovat situace, kdy více partnerům postačí pro zastoupení v Poslanecké sněmovně méně hlasů, než kolik by jim stačilo v případě, kdy by kandidovali samostatně, avšak v podobě, která je ústavně konformní. Současně je sledován legitimní cíl zabránění přílišné fragmentaci Poslanecké sněmovny, která by mohla vést k její omezené funkčnosti.***" Uzavírací klauzule tedy zjevně měla zamezit neomezenému spojování stran a stanovit vyšší kvorum pro vstup do Poslanecké sněmovny. Záměrem nebylo dát kandidujícím stranám vybrat, zda chtějí mít náročnější se do Poslanecké sněmovny dostat tím, že koalici přiznají. Jedná se tak o zjevně neústavní mezeru v zákoně, kterou zákonodárce nemohl při vzetí v potaz všechny okolnosti chtít v zákoně záměrně ponechat.

5.11. **Kdyby zákonodárce chtěl nechat rozhodnutí o vzniku koalice čistě na tom, zda se strany za koalici označí, či nikoliv, bez ohledu na naplnění materiálních charakteristik koalice, nestanovil by pro ně vyšší uzavírací klauzule. Ty jasně ukazují, že cílem je zabránit spojování stran výhradně za účelem snadnějšího překonání běžné 5% hranice pro vstup do prvního skrutinia a následné fragmentace zastoupení lidu v Poslanecké sněmovně.**

5.12. Systematický výklad Volebního zákona potvrzuje, že úmyslem zákonodárce bylo podřídit koalice přísnějším pravidlům. Ustanovení § 31 odst. 1 Volebního zákona vymezuje, že volebními stranami jsou politické strany a hnutí, jejich koalice a nezávislí kandidáti. Je tedy zřejmé, že zákonodárce počítá pouze s těmito třemi kategoriemi volebních subjektů. Neexistuje kategorie „jiného sdružení stran" mimo režim koalice. V návaznosti na to pak § 49 téhož zákona upravuje aditivní uzavírací klauzuli právě pro koalice. Jestliže by bylo přípustné, aby se několik politických stran a hnutí spojilo pod „zastřešující značkou" jedné z nich a vydávalo se za samostatný subjekt, znamenalo by to faktické vytvoření čtvrté kategorie volebních stran, kterou zákonodárce výslovně nepřipustil. Takový výklad by byl v rozporu se systematikou Volebního zákona

a s účelem jeho ust. § 49, který má bránit tomu, aby se více subjektů dostalo do Poslanecké sněmovny pod příznivějšími podmínkami než jako přiznaná koalice.

5.13. **Logickým důsledkem přijetí výkladu, že tvoření koalic je čistě na rozhodnutí stran, by byla efektivní nadbytečnost aditivních uzavíracích klauzulí** upravených v ust. § 49 Volebního zákona, jelikož by ji strany začaly obcházet tvorbou nepřiznaných koalic, aby nemusely dosahovat těchto vyšších uzavíracích klauzulí pro koalice. Tuto obavu vyjádřil již JUDr. Antonín Procházka ve svém disentním stanovisku k Nálezu Ústavního soudu ze dne 24. 1. 2001, sp. zn. Pl. ÚS 42/2000: *„Ponechání sčítací klausule s velkou pravděpodobností povede k tomu, že **budou kandidovat nikoli výslovné, nýbrž tzv. skryté koalice** (viz např. volby do NR na Slovensku v roce 1999), **což ohrozí transparentnost celého volebního procesu** a může v budoucnu vyvolávat značné komplikace v oblasti politického systému (viz vývoj v SDK na Slovensku).*"

5.14. K popisované situaci sice došlo až o více jak 20 let později, nicméně dle Navrhovatele se jedná přesně o případ kandidátní listiny Registrovaného subjektu spolu s kandidáty domluvenými přímo s Ostatními stranami. Je zjevné, že pokud kandidátní listiny dosáhnou alespoň přibližně počtu hlasů z předvolebních průzkumů, dostanou se do Poslanecké sněmovny zástupci hned čtyř politických stran a hnutí z kandidátních listin Registrovaného subjektu jako samostatně kandidujícího politického hnutí. Kdybychom pokračovali v této logice dále, mohla by v příštích volbách kandidovat politická strana, která by spolupracovala s devíti dalšími stranami a následně by z jedné kandidátní listiny byli v Poslanecké sněmovně zástupci deseti politických stran. **Tento stav zcela odporuje pohledu Ústavního soudu na význam uzavíracích klauzulí a možnosti omezení diverzifikace politického zastoupení a záměru zákonodárce** (vizte odst. 5.12 návrhu).

5.15. **Spojení Dotčených politických stran a hnutí je nepřiznanou koalicí, která nebyla přiznána jen z toho důvodu, aby se podařilo obejít aditivní uzavírací klauzuli. Jedná se o obcházení zákona a zneužití práva, jež je zakázáno v článku 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod** (dále jen „**Listina**"**):** *„Při používání ustanovení o mezích základních práv a svobod musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu. Taková omezení nesmějí být zneužívána k jiným účelům, než pro které byla stanovena.*" **Dle teleologického výkladu ust. § 49 Volebního zákona** bylo smyslem dotčeného ustanovení zjevně stanovit vyšší uzavírací klauzule pro koalice, tedy politické strany, které kandidují společně (zvláště vzhledem k tomu, že na jiných místech zákon neposkytuje koalicím odlišná práva od samostatně kandidujících stran).

5.16. **Pokud jde o mezery v zákoně a dotváření práva, nabízí k tomuto východisko nález Ústavního soudu ze dne 11. 9. 2024, sp. zn. Pl. ÚS 23/24** (dále jen „**Nález 23/24**") **v bodě 35**: *„…základní předpoklad dotváření považuje existenci kvalifikovaného nedostatku v právní úpravě, tzv. mezery v zákoně. Někdy ji vymezuje přímo jako tzv. protiplánovou neúplnost zákona… Snoubí-li se však jasný jazykový význam a průkazný úmysl historického zákonodárce, jde o počáteční vědomou mezeru v zákoně, pro kterou právo dotvářet zpravidla nelze... Dotváření může v takové situaci připadat v úvahu pouze při významné změně společenských podmínek nebo souvisejících částí právního řádu...*" **V daném případě nepřiznané koalice je tedy možno usuzovat, že došlo k významné změně společenských podmínek oproti záměru zákonodárce v rámci Volebního zákona. Tedy že zákonodárce nepočítal s tím, že**

bude tímto způsobem docházet k obcházení uzavírací klauzule, resp. zákona. V tomto kontextu je též vhodné připomenout bod 38 daného nálezu: *„Dospěje-li soud k tomu, že zákonodárce požadavkům plynoucím z ústavního pořádku nedostál a že rozpor interpretací překlenout nelze, je jeho povinností řízení přerušit a předložit věc k posouzení Ústavnímu soudu (čl. 95 odst. 2 Ústavy)*."

5.17. Účelovost ilustrují i volební výsledky Dotčených stran a hnutí z posledních let. KSČM, jakožto nejvýraznější subjekt, v parlamentních volbách 2021 získala pouze 3,6 % hlasů, SOCDEM jen 4,6 %. V následných volbách do Evropského parlamentu v roce 2024 pak kandidatura ve společném uskupení Stačilo! přinesla dohromady jen 9,6 % hlasů, tedy více než 1procentní pod hranicí aditivní 11% klauzule. Průzkumy z roku 2025 navíc ukazují, že Registrovaný subjekt se spolu s Ostatními stranami drží v součtu okolo 8 % preferencí. Je tedy patrné, že jednotlivě ani společně by tyto strany nebyly schopny překročit zákonný limit 5% limit pro samostatnou kandidaturu, ani 11% pro trojkoalice. Právě proto se rozhodly pro obcházení zákona prostřednictvím účelového zastřešujícího hnutí, které kandiduje jako samostatný subjekt a vystupuje pod společným programem. **Porušení principu férové politické soutěže však nastává tehdy, když se menší strany vyhnou přísnějším pravidlům pro koalice tím, že se skrytě spojí s výrazně silnějším partnerem. Vzniká tak nepřiznaná koalice, která usiluje o vstup do Poslanecké sněmovny bez toho, aby musela čelit vyšší uzavírací klauzuli a prokázat tedy odpovídající podporu voličů.**

5.18. **Toto obcházení navíc zasahuje i do rovnosti ve financování politických stran**. Dle předchozích volebních výsledků a průzkumů by Ostatní strany nejspíše nedosáhly ani na hranici pro alespoň minimální finanční příspěvek na úhradu volebních nákladů, který je zakotven v ust. § 86 Volebního zákona a stanoven na 1,5 % hlasů z celkového počtu platných hlasů. Tímto tedy mohou menší strany získávat na základě dohody s kandidující stranou finanční příspěvek, na který by standardně neměly nárok proto, že by nezískaly dostatečnou podporu voličů. To v kombinaci s možností obejití uzavírací klauzule pro koalice dává možnost získávat finanční příspěvky i řadě menších stran, které by na ně standardně neměly nárok, což pak značně poškozuje malé strany kolem této hranice, které kandidují samostatně a nezískají žádné finanční plnění od větší politické strany, se kterou by se nepřiznaně spojily.

5.19. Navrhovatel se tedy vytvořením nepřiznané koalice Dotčených stran a hnutí cítí poškozen na svých právech zejména tím, že dochází k porušení rovnosti účastníků politické soutěže, což je základní rys demokratické politické soutěže ve smyslu článku 5 Ústavy a článku 22 Listiny. Dle Navrhovatele je spojení Dotčených stran a hnutí účelově vytvořenou nepřiznanou koalicí, vytvořenou primárně za účelem obejití uzavírací klauzule pro koalice. Dotčené strany a hnutí tedy jednají a vystupují jako koalice, jen se za koalici neprohlásily, jelikož se chtějí vyhnout vyšší aditivní uzavírací klauzuli.

6. ZÁVĚR A PETIT

6.1. Na závěr svého Návrhu Navrhovatel uvádí citaci z nálezu Ústavního soudu ze dne 5. listopadu 2018, sp. zn. III. ÚS 4072/17 (bod 16.), která dle jeho názoru celou záležitost týkající se nepřiznané koalice naprosto přesně vystihuje: *„Lze uvést příklad abdukce podle známého*

anglického rčení o něčem, co se projevuje jako kachna, tak jí také zpravidla bude (If it looks like a duck, swims like a duck, and quacks like a duck, then it probably is a duck).”

6.2. Aprobování rozhodnutí o registraci Kandidátní listiny by znamenalo aprobování možnosti zneužití práva a obcházení zákona. Registrovaný subjekt je zcela zjevně nepřiznanou koalicí, kterou tvoří Dotčené strany.

6.2.1. Navrhovatel navrhuje, aby soud vydal toto:

u s n e s e n í:

I. Rozhodnutí Krajského úřadu v Olomouci ze dne 15. 8. 2025, č. j. KUOK 92892/2025, o registraci kandidátní listiny politického hnutí Stačilo!, pro volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky konané ve dnech 3. a 4. října 2025, se ruší.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

za **politickou stranu Volt Česko**
v plné moci Mgr. Vít Hruška, LL.M., advokát